

Przedmiotowy system oceniania z matematyki w klasie VII

Szkoły Podstawowej w Czaławiu

Podstawy prawne

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 roku w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych
- Szkolny system oceniania
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego na drugim etapie kształcenia w szkole podstawowej
- Program nauczania matematyki: *Matematyka z plusem*

Założenia ogólne

- Osiągnięcia edukacyjne ucznia – ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej i realizowanego w szkole programu nauczania matematyki
- Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny:
 - 1) bieżące;
 - 2) klasyfikacyjne: śródroczne (pod koniec I półrocza) i roczne (końcowe).
- Oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne, ustala się w stopniach według następującej skali: stopień celujący - 6; stopień bardzo dobry - 5; stopień dobry - 4; stopień dostateczny - 3; stopień dopuszczający - 2; stopień niedostateczny - 1.
- Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
 1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
 2. Udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć.
 3. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju /samokształcenie/.
 4. Motywowanie ucznia do dalszej pracy w nauce i zachowaniu.
 5. Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce i zachowaniu oraz o specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- Uczniowie zapoznawani są na pierwszych zajęciach edukacyjnych z przedmiotowym systemem oceniania. Rodzice będą zapoznawani na zebraniu rodziców organizowanym we wrześniu każdego roku szkolnego i indywidualnych spotkaniach. Ponadto wszystkie wymagania edukacyjne są do wglądu w bibliotece szkolnej lub na stronie internetowej szkoły
- Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów). Rodzice swoim podpisem poświadczają zapoznanie się: z wymaganiami edukacyjnymi, sposobami sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana ocena roczna z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.
- Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne będą rodzicom posyłane do domu lub udostępniane na terenie szkoły podczas spotkań indywidualnych z nauczycielami przedmiotu, lub w czasie zebrań z wychowawcą klasy celem zapoznania ich z treścią i oceną. Podpisane przez rodziców prace kontrolne mają wrócić do zainteresowanego nauczyciela do tygodnia czasu.
- Inna dokumentacja dotycząca ucznia jest udostępniana na wniosek rodzica na terenie szkoły podczas spotkań indywidualnych z nauczycielami przedmiotu, lub w czasie zebrań z wychowawcą klasy celem zapoznania ich z treścią.
- Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić w

formie ustnej w trakcie indywidualnego spotkania.

- Prace pisemne są przechowywane w pracowniach do końca roku szkolnego tj. do 31. 08.

Warunki i sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

- Ocenie bieżącej w semestrze podlegają różne formy obserwacji osiągnięć i umiejętności uczniów:

- a) sprawdziany pisemne(prace klasowe) podsumowujące dany dział zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem,
- b) krótkie prace pisemne (około 15 – 20 minutowe) sprawdzające wiedzę ucznia z trzech ostatnich lekcji,
- c) wypowiedzi ustne,
- d) zadania domowe,
- e) udział w konkursach szkolnych, rejonowych i powiatowych,
- f) wykonanie czynności dodatkowych z inicjatywy ucznia.

- Ocena prac pisemnych, w których przyznawane są punkty, będzie ustalana według następującego przelicznika procentowego na stopnie szkolne:

%	0 – 29	30-50	51 – 69	70 - 85	86 - 99	100
ocena	1	2	3	4	5	6

- W czasie realizacji materiału oraz przed pracą klasową uczniowie otrzymują ustną informację o poziomie wymagań.

- Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych (a jego nieobecność trwała dłużej niż 3 dni) to powinien ją napisać w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły, w przeciwnym przypadku pisze ją na pierwszej lekcji, na której jest obecny.

- Uczeń ma prawo do poprawiania tylko oceny niedostatecznej z pracy pisemnej w terminie i na zasadach ustalonych przez nauczyciela przedmiotu. Nie poprawia się innych ocen. Ocena końcowa z pracy jest wtedy średnią arytmetyczną dwóch ocen.

- Jeżeli sprawdzian zaliczy mniej niż 80% uczniów klasy, to obowiązkowo poprawiają go wszyscy uczniowie, którzy otrzymali oceny niedostateczne i dopuszczające, a pozostali uczniowie mogą na własną prośbę poprawiać otrzymane oceny.

- Nieobecność ucznia w szkole:

- 1) w przypadku nieobecności usprawiedliwionej ucznia w szkole od dwóch dni do tygodnia, nauczyciel może oceniać ucznia na trzeci dzień jego pobytu w szkole,
- 2) w przypadku nieobecności usprawiedliwionej ucznia w szkole powyżej tygodnia, nauczyciel może oceniać ucznia na piąty dzień jego obecności w szkole,
- 3) uczeń jest zobowiązany do uzupełnienia braków w zeszyte wynikających z jego nieobecności.
- 4) Podpunkt 1) i 2) nie dotyczy nieobecności nieusprawiedliwionych.
- 5) Uczeń nieuczestniczący w danej formie sprawdzenia wiedzy, który nie usprawiedliwi swojej nieobecności, otrzymuje ocenę niedostateczną.

- Za niesamodzielną pracę uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

- Uczeń ma obowiązek odrabiania prac domowych. Sprawdzenie jakościowe zadania domowego może się odbywać w formie kartkówki lub odpowiedzi przy tablicy.

- Uczeń jest zobowiązany do posiadania na lekcji podręcznika, zeszytu, długopisu, ołówka i przyborów geometrycznych.

- Na koniec semestru / roku nie przewiduje się zaliczania.

- Uczeń ma obowiązek zaliczyć wszystkie zaplanowane na dany rok szkolny prace klasowe i sprawdziany. Jeżeli nie spełni tego warunku, nauczyciel ma prawo na koniec semestru lub koniec roku wystawić ocenę niedostateczną.
- Nauczyciel informuje uczniów o poziomie ich osiągnięć edukacyjnych, o tym co zrobili dobrze i jak powinni się dalej uczyć na bieżąco, a w przypadku prac pisemnych w momencie ich omawiania na lekcji. Uczeń ma obowiązek zanotowania w zeszyte przedmiotowym tych informacji i wskazówek pomocnych w dalszej nauce.
- Przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel zobowiązany jest z dwutygodniowym wyprzedzeniem poinformować ucznia o przewidywanej dla niego oceny klasyfikacyjnej z matematyki.
- Oceny bieżące i inne informacje dla uczniów i ich rodziców będą dostępne w dzienniku elektronicznym po uprzednim zalogowaniu się do systemu.

Wymagania edukacyjne z matematyki dla klasy VII

1. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- definiuje liczbę naturalną, całkowitą, wymierną
- zaznacza liczbę wymierną na osi liczbowej
- zamienia ułamek zwykły na dziesiętny i odwrotnie
- zaokrągla liczbę do danego rzędu
- szacuje wyniki działań
- posługuje się algorytmem dodawania i odejmowania, mnożenia i dzielenia liczb wymiernych dodatnich
- podaje liczbę odwrotną i przeciwną do danej
- oblicza ułamek danej liczby całkowitej
- stosuje kolejność wykonywania działań
- dodaje, mnoży i dzieli dwie liczby ujemne oraz o różnych znakach
- na podstawie rysunku osi liczbowej określa odległość między liczbami
- definiuje procent i podaje przykłady zastosowań procentów w życiu codziennym
- zamienia procent na ułamek
- odczytuje informacje z diagramu procentowego
- oblicza procent danej liczby
- objaśnia pojęcia: *podwyżka*, *obniżka* o pewien procent
- kreśli proste prostopadłe i proste równoległe
- definiuje symetralną odcinka i wykreśla ją
- rozdziela rodzaje kątów: prosty, ostry, rozwarty, pełny i półpełny
- konstruuje kąt przystający do danego i odcinek przystający do danego
- rozdziela figury przystające
- podaje sumę miar kątów wewnętrznych trójkąta
- definiuje kwadrat i prostokąt
- wymienia jednostki pola powierzchni
- zapisuje i objaśnia wzory na pola powierzchni poznanych wielokątów (trójkąta, czworokątów)
- oblicza pola poznanych wielokątów mając dane wszystkie potrzebne długości

- rysuje układ współrzędnych i zaznacza w nim punkty o danych współrzędnych
- buduje i nazywa proste wyrażenia algebraiczne typu: $a+b$, $2a$, $3-c$
- odróżnia jednomian od sumy algebraicznej
- rozpoznaje jednomiany podobne
- mnoży sumę algebraiczną przez liczbę
- sprawdza rachunkowo, czy dana liczba spełnia równanie stopnia I z jedną niewiadomą
- podaje przykłady proporcji
- rozpoznaje figury symetryczne względem prostej i względem punktu, w tym także w układzie współrzędnych
- wykreśla punkt symetryczny do danego względem prostej i względem punktu
- podaje przykłady figur mających oś symetrii.

- Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:
- zapisuje liczby wymierne w postaci rozwinięć dziesiętnych skończonych i nieskończonych okresowych
- porównuje liczby wymierne
- wykonuje działania łączne na liczbach wymiernych dodatnich i stosuje prawa działań
- oblicza liczbę na podstawie danego jej ułamka
- zaznacza na osi liczbowej liczby spełniające określoną nierówność
- zamienia liczbę wymierną na procent
- określa procentowo zaznaczoną część figury
- oblicza jakim procentem jednej liczby jest druga liczba
- oblicza obniżkę (podwyżkę) o pewien procent
- nazywa kąty utworzone przez dwie przecinające się proste oraz utworzone między dwiema prostymi równoległymi przeciętymi trzecią prostą
- oblicza miary kątów wierzchołkowych, naprzemianległych i odpowiadających, gdy dana jest miara jednego z nich
- wykreśla poszczególne rodzaje trójkątów
- wymienia cechy przystawania trójkątów
- konstruuje trójkąt o danych trzech bokach
- definiuje trapez, romb, równoległobok i wymienia ich własności
- rysuje wysokości czworokątów
- zamienia jednostki pola powierzchni (bez arów i hektarów)
- redukuje wyrazy podobne w sumie algebraicznej
- mnoży sumę algebraiczną przez jednomian
- wyłącza wspólny czynnik przed nawias
- rozwiązuje równanie stopnia I z jedną niewiadomą z zastosowaniem prostych przekształceń
- rozwiązuje równanie zapisane w postaci proporcji
- zapisuje równaniem typową sytuację zadaniową, np.: zakupy
- rozpoznaje wielkości wprost i odwrotnie proporcjonalne w różnych sytuacjach
- określa własności punktów symetrycznych względem prostej i względem punktu
- rysuje figury symetryczne względem prostej i względem punktu, w tym w układzie współrzędnych
- rysuje oś symetrii figury
- wymienia własności symetralnej odcinka
- definiuje środek symetrii figury i podaje przykłady figur środkowo symetrycznych.

3. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:

- dokonuje porównań poprzez szacowanie w zadaniach tekstowych
- przedstawia rozwinięcie dziesiętne nieskończone w postaci ułamka zwykłego
- oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających większą liczbę działań, wykorzystuje kalkulator
- oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego z wartością bezwzględną
- rozwiązuje zadania z zastosowaniem ułamków
- wykorzystuje wartość bezwzględną do obliczania odległości liczb na osi liczbowej
- ilustruje diagramem procentowym wybrane informacje
- oblicza o ile procent jest większa (mniejsza) liczba od danej
- rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące obliczenia liczby na podstawie jej procentu
- wykreśla geometryczną sumę i różnicę kątów
- podaje warunek budowy trójkąta z trzech odcinków
- klasyfikuje trójkąty ze względu na boki i kąty
- konstruuje trójkąt o dwóch danych bokach i kącie między nimi zawartym
- konstruuje trójkąt, gdy dany jest bok i dwa kąty przyległe do niego
- klasyfikuje czworokąty
- zamienia jednostki pola powierzchni, w tym ary i hektary
- oblicza pola powierzchni wielokątów
- w układzie współrzędnych wyznacza brakujące wierzchołki prostokąta
- buduje i nazywa wyrażenie algebraiczne o konstrukcji wielodziałaniowej
- dodaje i odejmuje sumy algebraiczne
- oblicza wartości wyrażeń algebraicznych
- rozwiązuje równania stopnia I z jedną niewiadomą z zastosowaniem przekształceń
- stosuje równania, wielkości wprost i odwrotnie proporcjonalne do rozwiązywania zadań tekstowych
- w zadaniach wykorzystuje własności symetrii osiowej i środkowej
- rysuje figury posiadające więcej niż jedną oś symetrii
- dzieli odcinek na n części
- dzieli kąt na n części.

•Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:

- w wyrażeniu arytmetycznym wstawia nawiasy tak, aby otrzymać żądany wynik
- zaznacza na osi liczbowej zbiór liczb spełniających jednocześnie dwie nierówności
- stosuje zależności między bokami i kątami w trójkącie w zadaniach tekstowych
- rozwiązuje zadania konstrukcyjne z wykorzystaniem własności trójkątów i czworokątów
- rozwiązuje zadania tekstowe na obliczanie pól i obwodów wielokątów, w tym w układzie współrzędnych
- zapisuje sumę algebraiczną w postaci iloczynu
- rozwiązuje zadania tekstowe z procentami za pomocą równań
- przekształca wzory, w tym fizyczne i chemiczne
- wykorzystuje w zadaniach tekstowych wiedzę na temat wielkości wprost i odwrotnie proporcjonalnych
- znajduje obraz figury w złożeniu symetrii osiowych
- znajduje obraz figury w złożeniu symetrii środkowych
- wykorzystuje własności symetralnej odcinka i dwusiecznej kąta w zadaniach
- tworzy ornamenty wykorzystując różne przekształcenia symetryczne.

- Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:
- oblicza wartości ułamków piętrowych
- rozwiązuje równania z wartością bezwzględną
- rozwiązuje zadania problemowe łączące wiedzę matematyczną z innymi edukacjami
- korzystając z różnych źródeł informacji przygotowuje fragmenty lekcji na wcześniej zadany temat

Przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, poprawkowych i sprawdzających

Egzamin klasyfikacyjny

- Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.
- Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.
- Na wniosek ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności lub na wniosek jego rodziców (prawnych opiekunów) rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny.
- Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły.
- Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno - wychowawczych. Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami.
- Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego w terminie ustalonym zgodnie z ust. 8, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
- Ocena ustalona w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego jest ostateczna.
- Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza komisja, w której skład wchodzi:
 - nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne – jako przewodniczący komisji oraz nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne
- Podczas egzaminu klasyfikacyjnego mogą być obecni – w charakterze obserwatorów – rodzice ucznia.
- Z egzaminu klasyfikacyjnego sporządza się protokół

Sprawdzian wiadomości

- Uczeń lub jego rodzice mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zostały ustalone niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen.
- Zastrzeżenia, o których mowa w ust.1, zgłasza się od dnia ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno- wychowawczych.
- Sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia przeprowadza się nie później niż w terminie 5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w art. 44n ust. 1 ustawy. Termin sprawdzianu uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami.
- Dyrektor szkoły powołuje komisję, która w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych – przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych;
- Ustalona przez komisję, o której mowa w ust. 4 roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna z zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem negatywnej rocznej oceny klasyfikacyjnej, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb ustawy o systemie

oświaty, z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego, z zastrzeżeniem art. 44m ust. 1 ustawy.

- Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu, o którym mowa w ust. 3, w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły w uzgodnieniu z uczniem i jego rodzicami.
- Sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, o którym mowa w art. 44n ust. 4 pkt 1 ustawy, przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej.

Egzamin poprawkowy

- Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej, otrzymał negatywną ocenę klasyfikacyjną, z jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych może przystąpić do egzaminu poprawkowego z tych zajęć.
- Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły.
- Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły, nie później niż do końca września.
- Roczna, ocena klasyfikacyjna ustalona w wyniku egzaminu poprawkowego jest ostateczna, z zastrzeżeniem art. 44n ust. 7 ustawy (została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen).
- Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej i powtarza klasę.
- Rada pedagogiczna, uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia, może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych pod warunkiem, że te zajęcia są realizowane w klasie programowo wyższej.
- Egzamin poprawkowy przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej.
- Egzamin poprawkowy przeprowadza się w ostatnim tygodniu ferii letnich. Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły do dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

Warunki i tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych

- Rodzice/prawni opiekunowie ucznia mogą wnioskować pisemnie do dyrektora szkoły o podwyższenie o jeden stopień proponowanej oceny klasyfikacyjnej z matematyki w terminie do 3 dni od otrzymania informacji o przewidywanej ocenie. Wniosek składa się w sekretariacie szkoły. We wniosku musi być określona ocena, o jaką uczeń się ubiega oraz uzasadnienie prośby.
- O podwyższenie oceny z zajęć edukacyjnych może ubiegać się uczeń, który w ramach danego przedmiotu:
 - usprawiedliwił wszystkie nieobecności na zajęciach,
 - posiada frekwencję nie niższą niż 90% (z wyjątkiem długotrwałej choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim),
 - nie opuścił zajęć danego przedmiotu w sposób niedozwolony (np. wagary, ucieczka z lekcji),
 - przystąpił w terminie do wszystkich sprawdzianów i prac klasowych
- w II półroczu uzyskał oceny częściowe, z których przynajmniej połowa jest równa lub
- wyższa od oceny, o jaką uczeń się ubiega.
- Dyrektor szkoły rozpatruje wniosek o podwyższenie oceny w ciągu 3 dni roboczych od dnia złożenia wniosku.
- W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku dotyczącego zmiany oceny z zajęć edukacyjnych, dyrektor wyznacza termin sprawdzianu z danego przedmiotu, który przeprowadza nauczyciel uczący ucznia. Sprawdzian odbywa się w ciągu 3 dni od rozpatrzenia wniosku i obejmuje część pisemną i ustną
- Stopień trudności zadań na sprawdzianie odpowiada wymaganiom edukacyjnym na ocenę, o którą uczeń się ubiega i obejmuje treści realizowane w całym roku szkolnym.
- Jeżeli uczeń uzyska ze sprawdzianu min. 90% punktów możliwych do uzyskania, proponowana ocena roczna zostanie podwyższona.
- Klasyfikacyjna ocena roczna nie może być niższa od oceny wcześniej zaproponowanej przez nauczyciela.
- Sprawdzian napisany przez ucznia i oceniony przez nauczyciela oraz wniosek o podwyższenie oceny pozostają w dokumentacji szkoły.
- Jeżeli uczeń nie przystąpi do sprawdzianu z przyczyn nieusprawiedliwionych, traci prawo do ubiegania się o podwyższenie oceny. Usprawiedliwieniem jest wyłącznie zwolnienie lekarskie lub wyjątkowa sytuacja losowa.